

Bisidderens ret til at overvære møderne i kommissionen og i retten er ubetinget.

Udviser bisidderen en adfærd, der afgørende skader undersøgelsens gennemførelse, kan kommissionen træffe bestemmelse om, at den pågældende ikke må fungere som bisidder, eller tilbagekalde en beskikkelse som bisidder, jf. § 21, stk. 3. I givet fald vil den pågældende person ikke længere være bisidder, og den pågældende vil derfor kunne nægtes adgang til møderne i undersøgelseskommissionen og i retten.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver bisidderen ret til at få kopi af det materiale, der indgår i undersøgelsen. Retten hertil er ubetinget.

Udtrykket 'indgår i undersøgelsen' skal forstås således, at det ikke omfatter undersøgelseskommissionens interne materiale, dvs. materiale, som kommissionen har udarbejdet til intern brug. Som eksempel kan nævnes udkast til beslutninger eller beretning, brevveksling mellem kommissionens medlemmer eller mellem kommissionens medlemmer og medhjælpere, herunder den person, der udpeges efter § 1, stk. 3.

Til stk. 3

Bisidderen må ikke uden undersøgelseskommissionens samtykke udlevere (herunder i kopi) det materiale, som bisidderen har modtaget efter stk. 2, til sin klient. Bestemmelsen svarer til retsplejelovens § 745, stk. 1.

Bisidderen har derimod som udgangspunkt ret til at gøre klienten bekendt med indholdet af materialet, hvis bisidderen finder det relevant for varetagelsen af klientens tarv. Dette kan f.eks. ske på den måde, at klienten får adgang til at læse det relevante materiale på bisidderens kontor. Bisidderen vil endvidere kunne gøre sin klient bekendt med, hvad der er foregået under møder i undersøgelseskommissionen eller i retten. Der kan dog være tilfælde, hvor det af hensyn til undersøgelsens gennemførelse er nødvendigt, at bisidderen - eventuelt midlertidigt - ikke gør klienten bekendt med de nævnte oplysninger. Det fastsættes derfor i bestemmelsen, at undersøgelseskommissionen kan give bisidderen et pålæg om ikke at gøre klienten bekendt med de nævnte oplysninger.

Til stk. 4

I bestemmelsen fastsættes det udtrykkeligt, at bisidderen kan anmode undersøgelseskommissionen om at foranstalte bevisførelse. Bisidderen kan f.eks. anmode kommissionen om at indkalde bestemte personer til at

afgive forklaring eller om at indhente nærmere angivet materiale.

Kommissionen træffer selv beslutning om, hvorvidt den ønskede bevisførelse er af betydning for undersøgelsen, jf. herved princippet i retsplejelovens § 341, og dermed om, hvorvidt bisidderens anmodning skal imødekommes.

Til stk. 5

Det fastsættes udtrykkeligt i bestemmelsen, at bisidderen har ret til at foretage en uddybende afhøring af de personer, der har afgivet forklaring.

Bestemmelsen forudsætter den ordning, at afhøringen som udgangspunkt foretages af udspørgeren, jf. § 1, stk. 3. Når udspørgeren er færdig med sin afhøring, kan bisidderen foretage en uddybende afhøring af den person, der har afgivet forklaring.

Det forudsættes, at undersøgelseskommissionen eller Københavns Byret efter kommissionens begæring kan afskære bisidderen fra at stille spørgsmål til den person, der har afgivet forklaring, hvis spørgsmålene ikke har betydning for undersøgelsen, jf. herved princippet i retsplejelovens § 341.

Til § 23

Til stk. 1

I bestemmelsen fastsættes det, at undersøgelseskommissionen inden afhøringen skal orientere den berørte minister eller embedsmand og den pågældendes bisidder om de forhold af faktisk og eventuelt retlig karakter, som undersøgelsen vedrørende den pågældende omfatter.

Forpligtelsen til at orientere om de nævnte forhold gælder, uanset om undersøgelseskommissionen alene har fået til opgave at undersøge og klarlægge et faktisk begivenhedsforløb. I så fald skal orienteringen alene vedrøre de faktiske forhold, som undersøgelsen vedrørende den pågældende minister eller embedsmand omfatter.

Undersøgelseskommissionen afgør selv, om orienteringen skal ske mundtligt eller skriftligt. Hvis den sker mundtligt, bør det anføres i protokollen, hvad den går ud på, jf. bemærkningerne til § 7.

Orienteringen behøver ikke være særlig detaljeret. Men den skal give den pågældende minister eller embedsmand et billede af, hvilke faktiske og eventuelt retlige forhold vedrørende den pågældende undersøgelse omfatter.

Det er angivet i bestemmelsen, at orienteringen skal gives inden afhøringen, dvs. inden den pågældende afhøres første gang. Det forudsættes, at orienteringen